

פרשיית השבוע

חגזין להגות והסברה יהודית

פרשת וירא

תשפ"א

גיליון מס' 511

על השולחן

הרב אברהם ישראל פרידמן

לאורחיו. הם לא צריכים לרעוב, אם החלטת לארח - הקשב לצרכים של מי שאתה מארח אותו וענה עליהם.

כך בדיוק לימד אותנו אברהם אבינו, מכניס האורחים הראשון ובית-אב לכל הכנסות אורחים: הוא לא מתארח אצלך. אתה מארח אותו.

ולכן, אתה אף-רץ כדי להגיש לו ממגוון עשיר של לשונות חרדל ועוגות - ומה לא בעצם. ככה נוהג מארח שרוצה לענות על הצורך והטעם הייעודי של מארחו. מי יודע, אולי אוהב עוגות. אולי לשונות חרדל. אולי מצות. הכל צריך להיות כאן כדי שלא יהיה חסר, חלילה. "להגיד רוב חשקו בנדיבות", כלשון רבינו הרמב"ן.

ועוד משהו:

אברהם אבינו לא מחכה שהם יבקשו. הוא לא מחכה עם המשקאות עד למרק, כשהגרון שלהם יראה סימני אי-נוחות. באופן אקטיבי יגיש, כדי שכבר יהיה מוכן על השולחן.

כך אמור לנהוג כל מארח שקשוב לטעם של מארחו ורוצה להשביע אותו. גם רצון.

רק לניגון שובה-הלב שלך.

אבל לפתע אתה שם לב, שהם לא רגועים. אתה שר במתינות 'אתקיננו סעודתא' והם מחכים שאכן תקים להם כבר סעודה ותעניק מרגוע לרעבונם המעיק.

"בזמן כגון זה", שח לי המארח הסדרתי, "אני מדלג קצת ומגיע בהקדם לסעודה. כי מארח צריך להטות אוזן ולהקשיב לבטן המקרקרת של האורח. הוא לא חי עכשיו לבד.."

אירוח - מעשה אומנות הוא. למי שיודע לקיים מצוות עם עומק, ועם נשמה. ועם מהות. כך למדנו בבית מדרשו של ראש הישיבה הגאון רבי יצחק אורחי שליט"א - לקיים חסד לא-רק בתורת "מצווה" אלא להצטייד ברגישות עמוקה ובהרגשת השני. ב"ולא ירע לבבך".

מי שנשאר עם אותו מתכון ביתי קבוע שלו כשהוא מודע לכך מראש שאורחיו השבת הם אנשים שלא חובבים - בלשון המעטה - חלות ביתיות, קצת חוטא

שהם לא יחכו למרק

ואל הבקר רץ אברהם ויקח בן-בקר רך וטוב ויתן אל הנער וימהר לעשות אותו (בראשית יח, ז)

יש משהו - תודו לי - מאוד רגיש בהכנסת אורחים.

במחי סלט אחד - אתה עלול לפספס את הלב והנשמה של המצווה הזו. ונסביר.

יש החושבים כי כשאני מארח - האורח כבול אליי. למנהגיי ונוהגיי. אם אני מוציא את השתייה אחרי הדגים - האורח גם. ולא היא. יותר מאשר הוא מתארח אצלי - אני מארח אותו..

שח לי חבר, מארח כרוני: יצא לי לארח בני-ישיבות. יש גירוי כזה להתנהל במרגוע, בדיוק כמו שבת רגילה כשהם נמצאים. אתה משורר בדבקות מופלאה 'שלום עליכם' ראשת חיל', כאילו העולם עומד מלכת ומחכה

משל למלך המגיע לעיר ואוהביו יוצאים לקראתו ומחכים לו על אם-הדרך, שזה חשוב

בעיניו בראותו גדול אהבתם. אבל אם בא לעיר ואף-אחד אינו יוצא לקראתו, הרי זה סימן שאין לו כאן אוהבים.

"כמו כן בשבת מלכתא, מי שאוהב שבת-קודש הוא ממתין ומצפה לה. וזהו שאמרו 'ושמרו בני

ישראל את השבת', מלשון ואביו שמר את הדבר, שהם מצפים ומחכים מתי כבר תבוא השבת והם יוצאים לקראת שבת מלכתא לקבל פניה. וזהו בני ובין בני ישראל - אוהבים אמתיים" (דברי שמואל, ילקוט השבת)

נועם הנשמות

פרקי ערצה לשבת קדש

הפנקסו של החנך

דילחות הינוכיות אקטואליות

שמת חלקנו

הישיבה או הכולל אינם מסגרת חברתית << מעולם לא שמענו שאדם רוקד משמחה בכניסתו לפקולטה

א. י. פ.

מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁשַׁמְתָּ חֻלְקֵי מִיּוֹשְׁבֵי בֵּית הַמְדַרְשׁ. וְלֹא שַׁמְתָּ חֻלְקֵי מִיּוֹשְׁבֵי קְרֵנוֹת. שְׁאֲנֵי מְשֻׁכְּמִים וְהֵם מְשֻׁכְּמִים (תּוֹפֵלֵת רַבִּי נַחוּנְיָה בֶּן הַקְנָה, בִּיצִיאָה מִבֵּית-הַמְדַרְשׁ)

לא-מזמן עלתה בהגיוני מחשבה ששיתופה לציבור בוודאי תהיה לנחת.

לא שמענו שמיד-בוקר או ערב אנחנו נותנים תפילת-הודאה מיוחדת על חלקנו בשמירת המצוות שמקדשות ומטהרות אותנו. רק לפני הכניסה לבית-המדור התקין רבי נחוניה בן הקנה לעשות זאת...

לצד זאת הדגש לא ניתן רק על החיובי - "ששמחת חלקנו", אלא גם על ה"שלא שמת חלקנו.. אנו משכימים והם משכימים".

עלינו ללמוד ולהבין זאת.

כולם צועדים יחד לשיבה או לכולל או לשיעור או למסגרת תורנית אחרת ללימוד תורה. אבל לפעמים המסגרת מטעה: כביכול מדובר במסגרת חברתית. כולם בדרך לשם. "רצים", כלשון רבי נחוניה בן הקנה. כי באמת כולם במצב של "רצים" - החיים הטרופים הם למעשה סוג של מרוץ אחרי המטלות השוטפות.

אבל רבי נחוניה בן הקנה רוצה שנצא מהתפישה הלחוצה של היום-יום המעמידה - כאמור - את המסגרת התורתית כמסגרת חברתית. כזו שתוכל אולי להתחלף במסגרת אחרת בהינתן לחץ כבד.

רבי נחוניה בן הקנה מבקש שכל יום נתחדש ונודה מחדש על "ששמת חלקנו". שניכנס לבית-המדור נלהבים כל יום מחדש, ושהשיחקה לא תקהה חלילה מהחושים של האושר הגדול שזכינו להיות מיושבי בית-המדור, העושים את הדבר הכי

חשוב בעולם - לומדים את תורת-הנצח של העם היהודי.

כל יום עלינו להרגיש שאנחנו לא בסתם-מסגרת אלא במסגרת גבוהה המעניקה חיים ללומדים ומענדת את הנפשות שלהם.

באמצעות תפילת-ההודאה הזו נבין שללימוד התורה צריך כימייה. חיבור נפשי עמוק.

כי מעולם לא ראית אדם שהולך לעבודה והוא משורר "ששמחת חלקנו". אילו רק היה יכול - היה יושב בביתו על הספה ושותה קפה.

תלמודא

חושג תלמודי אחד

שכירות פועלים - לדמותה

נחזור לסוגיות שכירות פועלים שבתחילת פרק "השוכר את האומנין" (עו, בושם). נוקטים אנו להלכה כרבי דוסא שפועל שחזור בו בחצי-היום ידו על התחנתונה וחיוב לשלם ההפרשים אם ישנם. והגמרא תמהה: הלא שנינו שפועל יכול לחזור בו בחצי היום וממילא זוהי זכותו המלאה ומדוע שיוד תהיה על התחנתונה.

ויש להבין זאת: הלא גם אם אנו נוקטים שפועל יכול לחזור בו בחצי היום אין זה לכאורה אלא דין מקומי של "ולא עבדים לעבדים" - הוי-אומר הגבלה בקניין שלא יהיה ברמה עבדותית, אבל זה בוודאי שהייתה פה שכירות עם קניין, והיא צריכה לקבל ביטוי. והיינו שהגם שהוא יוכל לחזור בו בחצי היום מסתבר שכן יש לו איוו מחויבות כלשהיא כלפי המשכיר שלו. דאם לא כן, כלום אין שום משמעות ל"שכירות" זו?

ומעתה יש לתמוה על מה שמקשרת הגמרא בין עניין "כול לחזור בחצי היום" לדברי רבי דוסא שעל הפועל לישא בתשלומי ההפרשים בגין הפסקת עבודתו, שלכאורה הרי לשם כך הושכר! ואם עבדות אין כאן לכל הפחות הקניין הממוני כן תקף לגבי זה שהוא אמור לשלם את השכירות של היום בהתאם, לאחר שנטש את העבודה בלי היגיון מוצק ולאחר קניין מסודר. ולשמחת מצאתי כי בספר מחנה אפרים כבר נגע בזה.

שאלה זו אכן מביאה אותנו לדרוש ולחקור בגדר עניין שכירות פועלים בצל דינא ד"עבדיי הם" - ולא עבדים לעבדים: האם המשמעות של השכירות הינה שלמעשה יש כאן שכירות גמורה, וככל שוכר חפץ, אלא שיש אמירה מקומית לגבי הגבלות מסוימות שאינם כאן משום "ולא עבדים לעבדים". או שמא הדבר משליך גם על איכות השכירות עצמה, שהיא אינה אלא קניין לזכויות מסוימות. וכאשר נעניין בלשון הגמרא דלעיל ייראה שאכן כרוכים הדברים זה בזה - שאם פועל יכול לחזור בו בחצי היום, זה אומר שעצם הקניין, שנעשה בתחילה, הוא-עצמו פגום ולכן לא יוכל לחייבו בגין המשכו של היום כלל. ועיין.

ברם, בגמרא לעיל (א, א) נראה כצד הראשון בחקירה דלעיל. דהנה שם הקשטה הגמרא היאך נקטינן שיד פועל כיד בעל-הבית לגבי מציאותיו וכו', הלא פועל יכול לחזור בו בחצי-היום. היינו, בפשטות, דבהיות ויכול לחזור בו הוי-אומר שהקניין עצמו הוא לא קניין גמור, כדי שלא יהיה בגדר "עבדים לעבדים", וממילא אינו באמת של אדונו, אלא שהוא דין מסויים כלפי הזכויות. ויישבה הגמרא שהן אמנם שיכול לחזור בו משום דין זה, אולם כל עוד שלא חזר בו עדיין - ידיו כיד בעל-הבית. ומבינים אנו בברור, כי באור העניין שדין "עבדים לעבדים" אינו פוגם למעשה באיכות השכירות שהיא גמורה, ולכן ידו כיד בעל-הבית ככל נכס של בעל-הבית שהניב. אלא שיש, מאידך, דין מקומי שיכול לחזור בו מתי שיחפוץ. כלומר: ביטול ההגבלות העבדותיות שיש בעבד רגיל.

וכן נראה גם בתוספות שם שהדגישו כי אדם יכול להשכיר עצמו למלאכה ואין בזה שום עילה לאיסור (ראה בשולחן ערוך שהגביל לג' שנים), משום שרק "עבד" אסור, ואילו כאן יכול לחזור בו כל אימת שירצה. מבינים אנו שוב שהמשמעות של "ולא עבדין לעבדים" הינה דין מקומי לביטול עבדותיות ולא עצם הקניין.

ובאור שמח (רמב"ם הלכות שכירות פועלים פרק ט' הלכה י"א) הביא שגדר שכירות פועלים היא כ"קניין גוף לפירות". ובפשטות הכוונה שכן יש כאן קניין ממשי של הגוף, ולא שזה רק לפירות וזכויות בעלמא, שכן הגמרא מגדירה קניין כזה כ"דבר שבא לעולם" משום קניין-הגוף הלזה שכבר אתנו בעולם. ועיין להאמור לעיל.

שאר-בשרנו האברך המופלג הרב רפאל חזקיהו אליהו אליעזר בן תורת שליט"א לרפואה שלמה (אב לשישה ילדים רכים, השרוי במצב קשה בביה"ח לאחר מחלה) - הוא הדוגמא החיה לכך.

במשפחה מספרים על אברך שמסר את ליבו, נפשו ומאודו על דברי-תורה. הוא לא רק איש של 'מסגרת'. אלא כל אימת שמצא גמרא לידו, עט עליה כמוצא שלל רב. נבכי-הסוגיות של הגמרא תפסו את כל ישותו ואישיותו.

כך, לדוגמא, מסגרת של 'כולל ערב' ללומדים והרביץ תורה לעדרים. כי טל-תחייה התורה היא לו.

הוא מעצים את כולנו בהתמסרותו ההרואית לתורה וללימודה.

דווקא בזמן שירורים חיצו-בלע נגד לומדי התורה, חיילי הנצח של העם היהודי, העסוקים בתכלית של האדם שיסודו מעפר וסופו לעפר אשר נגזר עליו גזירת "בזיעת אפיק תאכל לחם". דווקא בזמן שיש החושבים להציע אלטרנטיבות מזויפות לדבר שהוא משאת וכמיהת נפשנו - זה הזמן לחזור שוב ושוב על תפילת-ההודאה של רבי נחוניה בן הקנה.

זה הזמן לא להרפות, וכל בוקר מחדש לקום מאושר שאנחנו הולכים למקום הנכון. שאנחנו עוסקים בדבר הנכון ביותר שיש ליהודי.

הדברים יהיו לחיזוקנו לרפואת האברך המופלא והנעלה רבי רפאל חזקיהו אליהו אליעזר בן תורת שיחי' לרפואה שלמה.

הציבור מתבקש לקבל חיזוקים ולקרוע שערי-שמיים לרפואתו.

והטהורות שיושבות יומם ולילה ולומדות את התורה הקדושה, פתאום יכולות להגיע ח"ו למצב של "וסרתם ועבדתם"!

"אז איך אתה רוצה שתהיה לך סייעתא דשמיא אם אתה מסוגל לקחת את העיניים הטהורות הללו שלומדות התורה הקדושה כדי לראות את התפלות הזאת..."

***

בשים לב - העיד לימים אמן הנפש רבי שלמה הופמן - רבי אייזיק לא צעק עליי: שייגעץ, אתה בחור גרוע. הוא דיבר איתי ברמה של "איך אתה רוצה שיהיה לך סייעתא דשמיא?". הוא ידע

"לאחר שהגענו לשיבה", מספר אחד הבחורים - לימים אמן הנפש רבי שלמה הופמן זצ"ל, "פגש בנו המשגיח רבי אייזיק שר. הוא חקר אודות המחזות שראינו במגרש הרוסים. סיפרנו לו שכמוכן לא נכנסנו לכנסייה ירחם השם, וכי ראינו אך ציורי-שמן בגודל ענק על הקירות".

"נהנית?" - בדק רבי אייזיק.

"האמת שלא", ענה הבחור שלמה הופמן. "הצבע היה חזק מידי, אגרסיבי מידי". נראה היה שרבי אייזיק נעשה דרוך ורציני.

ואז - הוא פרץ בבכי.

***

"עד היום", הפטיר רבי אייזיק בכאב מר כל-כך, "לא הבנתי את הפסוק בקריאת שמע: 'השמרו לכם פן יפתה לבבכם וסרתם ועבדתם אלוהים אחרים'. לא הבנתי איך בחור ששקוע בלימוד צריך אוהרה להישמר מדבר כזה?"

"עכשיו אתה אומר לי ששייך! בחור יושב ולומד בהתמדה מרובה, מגיע חבר ולוקח אותו לשער שכם. בדרך הם רואים כנסייה ומגיעים עד לפתח. "די הייליגע טייערע אויגלך" - העיניים הקדושות

.. די הייליגע

טייערע אויגלך

זה היה בתקופת המנדט.

בחור חולה משיבת סלבודקא נזקק היה, בעצת רופאים, לנסיעה לחמי-טבריה כדי לאזור חיל. בשל העובדה שהיו צריכים לרכוש כרטיס נסיעה מראש הלכו ל'שער-שכם' כדי לרכוש כרטיס נסיעה.

בדרך, ליד מגרש הרוסים, פגשו במהומה גדולה. הציב העליון הבריטי הגיע לביקור, והמוני אנשים הצטופפו כדי לראות אותו.

בקשה כי יימנע מכך. "זה יעשה לנו בושות, במטותא ממן אל תלך איתם..".

האב נכנע.

מגיע יום החופה. כולם נרגשים ונרעשים. הניגון המרטיט נשמע בחלל, והנה כמה מאחי הכלה שמים לב באורח אקראי כי אבי החתן צועד ב... סנדליו.

"אתם רואים", פנה אבי הכלה לבניו לאחר החתונה, "אם תחיו את חייכם לפי מה שיכתיב לכם האחר - בסוף תגלו שדווקא האחר לא מכתוב את חיו לפיכם..".

הרב לודמיר: ועל זה אמרו "פני הדור כפני-הכלב" - כשאתה בורח מהכלב הוא איך-רץ אחריו. אולם כשאתה נעמד דום ומבריח אותו ובורח. עלינו להוביל, לא להיות מובלים.

המשך יבוא אי"ה

כלומר: המדד ל"חילול השם" לא נמצא בעיניים שלהם, אלא שלנו. הציבור היהודי ייקבעבעינייפ יהודיות מה ראוי ונכון לעשות. שמא גם לא נלך ברחוב עם כיפה, כי זה עיירתי ולא מוצא חן בעיניים ישראליות-גויות? האם כל דבר נצטרך לקבל רשות מהשלטון? לא הגיוני, לא יהודי.

הרב לודמיר: זה מזכיר את הורט החסידי המפורסם (דומני בשם הרבי מקוצק) על "ונהי בעינינו כחגבים - וכן היינו בעיניהם". הסבירו: אם בעינינו אנו כחגבים - בוודאי בעיניהם נהיה כך. כשאתה משדר חולשה ורפיסות - הצד השני מרגיש זאת וצועק "חילול השם". אבל כשאתה משדר עוצמה וגאווה יהודית, הרי אל לך לחשוש ממה יאמרו הם. זה ממש לא מעסיק.

אבישי פרי: אספר לך - הרב לודמיר - סיפור פיקנטו שנוגע ל"מה יאמרו":

היה פעם יהודי שנהג לחבוש סנדלים ביום-יום. כך גם רצה לנהוג בדרך לחתונת ביתו. אבל הכלה וגם הבנים כמוכן ביקשו להניאו מכך. ביקשו ממנו בכל לשון של

סנדלים בחתונה..

אבישי פרי: ברשותך, נדבר על משהו אקטואלי: פתיחת תלמודי-התורה בהוראת מרן שר התורה רבי חיים קנייבסקי שליט"א.

הגר"ח נשאל מדוע אין כאן "חילול השם", שכן המעשה מנוגד לחוק הישראלי, ועלול לעורר את זעמם של השרים נטולי-הכיפה וכדומה, והשיב בפשטות: זה חילול-השם שתלמודי-התורה סגורים על מנעול ובריה!".

לתשומת-ליבכם! מהדורת הדפוס מצומצמת! ניתן לקבל את הגיליון למייל ללא תמורה

בשליחת דוא"ל לכתובת: abyisrael@gmail.com

זוג או פרט

הגר"ח טולידאנו - אב"ד ירושלים

חלווה חלכה

אקטואליה מזווית יהודית

מקומו של יהלום - בכספת!

בפרשה: "... .. ויאמרו איה שרה אשתך, ויאמר הנה באוהל". בספר 'תורה תמימה' על אתר מביא מספר מקומות במקראות בהם אנו מוצאים מפורשות כי האישה מוגדרת כ"אוהל". כך למשל אנו מוצאים אנו בפסוק "שובו לכם לאוהליכם" כשהכוון הוא על האישה, וכן עוד ועוד. אולם עליו ללמוד: למה? מדוע באמת האישה מוגדרת כ"אוהל"?

נראה, שלמדנו מכאן כי הצניעות של האישה מכתובה את צביונו ואפיו של הבית. היא מהווה את סגנון הבית כולו. ולכן אברהם לא מציין באופן סתמי ששרה נמצאת באוהל, אלא שצניעותה מכתובה את רוחו של האוהל. וכל - כך למה? "כדי לחבבה על בעלה". מה בעצם משמעות מילים אלו?

לצערנו ולבושתנו ישנם החושבים שחיבוב הבעל מגיע מהעדר צניעות. ההליכה אחרי תלבושת זולה בחוץ, כך הם חושבים, מולידה חיבוב בבית. אבל המציאות מוכיחה שזה בדיוק הפוך.

אסביר זאת באמצעות מעשה שהיה: פעם נערה הגיעה לשמחה משפחתית במשפחה מעורבת. בני המשפחה החרדים סירבו מלהגיע בעקבות העדר הפרדה. בני-המשפחה החילוניים תהו כמעט בזעם: מדוע גרוע כל-כך בהעדר הפרדה. "יהלום", השבתי להם. "לא נמצא בחוץ כאסקופה הנדרסת. הוא נשמר בכספת. עדר 'הפרדה' היא פגיעה ביוקרתה של האישה".

אולם נראה לבאר בדרך נוספת את הקשר המהותי בין האישה לאוהל. הנה, אם נתבונן היטב בפרקי ההלל 'אשת חיל' לא נמצא ולו מילה אחת העוסקת ישירות בצניעות האישה - כתר. הדבר הזה אומר דרשני! האיך נעלם אבן-יסוד זה בחיי האישה מדברי ההלל עליה?

אכן נראה, שהנחת-היסוד הזו אינה נכונה: הצניעות בהחלט מווכרת ולאורך כמעט כל דברי ההלל. שכן, הצניעות, בשונה אולי מהתפיסה הרווחת, זה לא רק בלבוש. הצניעות קבלת ביטוי בכל אורח החיים. אישה שפחות דורש מבעלה, שחייה באורח-חיים של צניעות - ש'רחוק מפנינים מכרה' ו'ממרחק תביא לחמה' - היא אישה צנועה וחסודה.

ונראה מעתה, שלכן "אוהל" הוא שמה של האישה. שכן, האוהל, כידוע, מבטא את עראיות החומר של עולמנו. ואת זה בדיוק מבטאת ה'אשת חיל' ש'רחוק מפנינים מכרה' ומצטנעת באורחותיה.

... אבל למה להוציא את חפיסות הגלולות החוצה, לפני כולם?

מעשה חד ועתיר-לקח מאחד מגדולי האדמו"רים זצ"ל, אשר ברוחב בינתו המחיש לכולם עניות-דעת מהי

הרבי הוציא את חפיסות הגלולות הכתומות להורדת לחץ-הדם מגופו המיוסר, והניחה על שולחן-הכבוד. מעשה זה הרים גבה בעיני החסידים הרבים שהצטופפו במעמד הכביר לחיזוק בדיקי-הבית מפני פגעי הטכנולוגיה שנערך אז, לפני מספר שנים.

אבל זה לא נגמר כאן. הרבי - שהיה מסובל בייסורים - המשיך והוציא חפיסות גלולות נוספת. הפעם בצבע אדמדם, לשיכוך כאבים.

שוב מוציא הרבי עוד חפיסת כדורים קטנים, אותם נטל דרך-קבע, כדי לחזק את המערכת החיסונית.

החל הרבי מסדר את חפיסות הגלולות אותם הוא לוקח בתכיפות, כדי לחזק את גופו הדואב והמיוסר בכל-מיני חולאים המשברים את הגוף.

ויהי לפלא.

ובינתיים, מרצה-האורח שהוזמן להרצות חריפות נגד הסיכונים הרבים שברשת המקוונת ובפרט בפלאפונים אשר חלק משתמשים בהיתר "לצרכי פרנסה" בלי היתר של רב ובקלות משוועת, תוך הריסת התא המשפחתי והחיים הרוחניים, ולעיתים גם בפרהסיא, לפני הדור הצעיר שרואה כביכול שפלאפון זה מותר לבוא בקהל.

<<<

אחרי דקות אחדות הוזמן הרבי, שנלב"ע למגינת-ליבנו בשנים האחרונות, לדבר. הציבור היסה חרש.

"לבטח תהיתם לפשר המעשים שעשיתי מקודם", פתח ואמר. "הן נכון שאני נדרש מוכרח לקחת מידי-יום שורה של גלולות לחיזוק גופי החולני. אבל מדוע - בטח שאלתם - אני מראה את החפיסות הרפואיות הללו לעין-כל קבל עם ועדה. מדוע אינני בוחל מלבייש את עצמי בכך".

"ובכן, אסביר לכם", הפטיר הרבי זצ"ל. "רציתי פשוט להמחיש לכם מה קורה עם אנשים מאתנו. הם לוקחים מיני גלולות וכדורים לצרכים - יש להם פלאפונים שאותם הם אולי נדרשים לקחת בדיעבד-שבדיעבד, בלית-ברירה ממש, לצורך כלכלת ביתם לחם לפי הטף. אבל למה, אני שואל, למה להראות את החפיסות של הכדורים בחוץ? מדוע צריך להוציא את הפלאפון החוצה שכולם ייראו? זה מתאים?? זה בסדר??".

<<<

המסר היה חד וקולע. יש דברים שהצנעה יפה להן. בודדים באמת צריכים איתם פלאפון 24/6 "לצרכי פרנסה". מתי-מעט ממש. וגם אם הם צריכים, אחרי היתר מפורש של רב מוסמך, לא ראוי להוציא את הכדורים בחוץ. זו לא גאוה. זה דבר שצריכים להחביא. שלא ייראו שיש לך. בדיוק כמו פצע שאתה משתדל להסתיר, כדי שלא ייראו.